

Таким чином, оцифрування операційних процесів діяльності підприємства можна представити за допомогою таких інструментів:

- ERP системи – ці системи дозволяють автоматизувати та оптимізувати бізнес-процеси в організації, надаючи єдину платформу для управління ресурсами, фінансами, персоналом тощо.

- CRM системи, які керують взаємодією з клієнтами, автоматизують процеси продажів, маркетингу, обслуговування клієнтів, аналітики;

- BPM-системи, що моделюють, автоматизують та оптимізують бізнес-процеси для підвищення ефективності та контролю над операціями;

- RPA: автоматизація повторюваних завдань і процесів за допомогою програмних роботів

- IoT: підключення речей і/або датчиків до Інтернету, що дає змогу підвищити рівень контролю, моніторингу та оптимізації процесів виробництва, логістики та обслуговування.

За своєю суттю, цифровізація являє собою будь-яку діяльність із використання цифрових інструментів, а не лише процес оцифрування масиву даних.

Таким чином, сучасні технології підвищення продуктивності бізнес-процесів є важливими елементами ефективної цифрової трансформації компанії. Зокрема, оперативне впровадження процесного підходу дає змогу раціоналізувати діяльність підприємства шляхом систематизації та автоматизації основних операцій. Іншими словами, впровадження таких цифрових технологій як: Big Data, AI та хмарні обчислення дають змогу підвищувати ефективність бізнес-процесів шляхом прийняття більш раціональних управлінських рішень, спрямованих на посилення конкурентоспроможності компаній.

Література:

1. Дергачова В. В., Воржакова Ю. П., Хлебінська О. І. Організація бізнес-процесів в умовах цифровізації. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм»*. 2021. Вип. 14. С. 60–68.

Данилюк Д.О.,
магістр, група ІТ-23М

Сторожук О.В.,
кандидат економічних наук, доцент
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СУЧАСНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ ТРАНСПОРТНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Роль інформаційних технологій у сучасному менеджменті є вкрай важливою, особливо в контексті світу ламкого, тривожного, нелінійного та незрозумілого сьогодення. В умовах невизначеності та постійних змін інформаційні технології (ІТ) допомагають менеджерам краще підготуватися до викликів і більш ефективно управляти підприємствами чи організаціями. ІТ дозволяють поставити автоматичне виконання рутинних бізнес-операцій, що зменшує вплив людського фактора і підвищує точність та швидкість виконання завдань.

Менеджмент автотранспортних підприємств, виходячи з цих позицій, має певні особливості в контексті ІТ. Існують підходи до вирішення проблем безпеки, які обґрунтовують спроби управляти людським фактором в менеджменті підприємств транспорту [1]. Проте інформація в сучасних реаліях постійно змінюється і стає дедалі складнішою, відтак аналітичні ІТ-інструменти дозволяють швидко обробляти великі обсяги даних та прогнозувати розвиток подій у майбутньому. Комунікації між співробітниками та керівництвом завдяки цифровим платформам дозволяють швидше ідентифікувати можливі загрози для безпеки розвитку підприємства і відповідати на непередбачувані події.

Для автотранспортних підприємств, які виконують перевезення вантажів, ІТ-трансформацію доцільно розпочинати з управління змінами на всіх рівнях. Не достатньо просто запровадити нові інформаційні технології для покращення процесів доставки чи управління ланцюгом постачання. Потрібно змінити підхід співробітників до своєї ролі, розвинути їхні навички та залучати менеджерів до підтримки цього процесу.

Автори навчального посібника, присвяченого темі транспортного підприємництва Дмитрієв І. та Левченко Я. ґрунтовно обстоюють думку про те, що у транспортному ланцюгу «виробник – перевізник – споживач» поряд із певною кількістю недоліків, зокрема окреме місце займає «низький рівень інформаційного зв'язку між учасниками перевізного процесу» [2, С. 57]. Згодні з думкою згаданих вчених і хочемо підкреслити, що у контексті транспортної компанії важливо розглядати ІТ не лише як інструмент підтримки поточних операцій, але як на рушійну силу для розвитку підприємства. Інтеграція цифрових рішень для оптимізації маршрутів, автоматизації процесів обробки замовлень від споживачів послуг та управління парком автомобілів має бути серед головних пріоритетів в системі менеджменту підприємств транспорту.

Потрібно зауважити, що в автотранспортній галузі важливі навички не обмежуються технічними компетенціями, такими як керування транспортними засобами чи управління вантажем. Підприємство має спрямовувати зусилля на розвиток компетенцій своїх співробітників в сферах аналітики, управління даними, використання сучасних цифрових платформ для моніторингу доставки та підвищення ефективності. Впровадження систем на основі штучного інтелекту для оптимізації маршрутів або вдосконалення процесу обслуговування клієнтів – це один із способів реалізації такого завдання.

На наш погляд, важливо, щоб HR-відділ активно співпрацював з бізнес-структурами для досягнення узгодженості в трансформаційних зусиллях в контексті ІТ, тому що відсутність такої узгодженості може стати причиною затримок у впровадженні нових способів роботи, що вплине на загальну продуктивність автотранспортного підприємства.

Для успішної ІТ-трансформації підприємство має забезпечити постійне навчання своїх співробітників. Це включає розвиток навичок управління транспортними процесами в умовах цифровізації, навчання роботі з новими технологіями та культивування розвитку середовища неперервного вдосконалення цифрових компетенцій персоналу [4]. Якщо працівники бачать можливості для власного розвитку, вони будуть більше мотивовані до участі в змінах.

Має сенс наголосити на ще одному важливому моменті. В автотранспортному бізнесі варто розмежовувати відповідальність і функції між лідерами, які відповідають за технічну сторону (наприклад, інтеграцію аналітики даних для відстеження транспорту у менеджмент підприємства), і лідерами, які зосереджені на управлінні людьми (водіями, логістами, диспетчерами, технічним персоналом). Лідер технічної частини повинен керувати впровадженням нових ІТ-рішень, а керівник, який відповідає за персонал, – підтримувати співробітників, забезпечуючи навчання та оволодіння новими навчання щодо інформаційних технологій і системи загалом.

Доцільною є створення централізованої ІТ-аналітичної платформи, яка буде обслуговувати різні функції: управління транспортом, логістикою, безпекою, а також фінансовою складовою менеджменту. Наприклад, система може збирати дані про ефективність роботи транспортних засобів, витрати палива, маршрути і відхилення від графіків, що дозволить ухвалювати більш обґрунтовані рішення на всіх рівнях.

Під час планування розвитку ІТ у автотранспортному підприємстві необхідно враховувати зростаючу потребу в навичках роботи з даними (Big Data), кібербезпеки, автоматизації логістичних процесів, а також у диджиталізації документообігу. Менеджери повинні бути готові адаптувати підприємство до нових викликів, що виникають у зв'язку з впровадженням інноваційних технологій.

Таким чином, можна зробити висновок, що успішний розвиток автотранспортного підприємства вимагає не лише вдосконалення технічних компетенцій співробітників, але й інтеграції сучасних ІТ-рішень. Це передбачає автоматизацію процесів, підвищення рівня

інформаційного обміну між учасниками перевізного процесу, а також впровадження інноваційних технологій, таких як штучний інтелект, для оптимізації операційної діяльності. ІТ слід розглядати не лише як допоміжний інструмент, а як ключовий чинник стратегічного розвитку транспортного підприємства. Впровадження сучасних ІТ-рішень в автотранспортному підприємстві може бути ефективним за умови правильної організаційної структури, яка розмежовує відповідальність за технічний та людський аспекти управління.

Література:

1. Mygal, V. P., Mygal, G. V. & Mygal, S. P. (2021). Transdisciplinary convergent approach – human factor. *Radioelectronic and Computer Systems, Modelling and digitalization*, 4(100), 7-21. doi: 10.32620/reks.2021.4.01 (in English).
2. Сторожук О.В., Немченко Т.А., Заярнюк О.В. Ефективні бізнес-комунікації як стратегічна складова управління ризиками підприємства. *Економіка та суспільство*. 2023. № 58 URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3257>. DOI: 10.32782/2524-0072/2023-58-5
3. Дмитрієв І.А., Левченко Я.С. Транспортне підприємництво: навч. посіб. Харків : ФОП Бровін О.В., 2018. 308 с. Режим доступу: <https://cutt.ly/gPQT08G> (дата звернення: 13.10.24)
4. Заярнюк О.В. Конкурентоспроможність і ключові компетенції персоналу в умовах цифровізації. Конкурентоспроможна модель інноваційного розвитку економіки України : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф., м. Кропивницький, 14 квіт. 2020 р. / Центральноукраїн. нац. техн. ун-т. - Кропивницький : РВЛ ЦНТУ, 2020. – С. 282-284. <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/9782/1/Proceedings-3thISPC-2020-282-284.pdf>

Демешко О.Ю.

здобувач гр. ІТ-23М

Музиченко А.С.

докт. екон. наук., професор

Центральноукраїнський національний технічний університет

м. Кропивницький, Україна

УДОСКОНАЛЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ЗАСАДАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ІТ-ПРОЦЕСІВ

У сучасних умовах розвитку національної економіки спостерігається жорстка конкурентна боротьба, що зумовлено інтеграцією України в міжнародний економічний простір та збільшенням присутності потужних транснаціональних корпорацій на внутрішньому ринку. Тому питання підвищення конкурентоспроможності підприємств набуває першочергового значення [1].

Посилення конкурентної боротьби змушує суб'єктів господарювання постійно вдосконалюватися, зменшувати витрати на виробництво, покращувати якість продукції та послуг, підвищувати ефективність своєї діяльності. Керівники підприємств повинні усвідомлювати важливість формування такої системи управління, яка дозволить забезпечити стабільний рівень конкурентоспроможності, підвищити рентабельність та зміцнити ринкову позицію не дивлячись на умови нестабільності ринкового середовища.

Економічний розвиток передбачає тривалі, спрямовані й закономірні зміни економічної системи під впливом суперечностей, потреб та інтересів. Усі види діяльності підприємства взаємопов'язані й формують кінцевий результат. Тому для досягнення стратегічних цілей керівництво підприємства має приділяти увагу всім аспектам економічного розвитку: виробничому, інноваційному, фінансовому та інвестиційному.

Конкурентоспроможність виступає однією з ключових категорій сучасної економічної науки, що визначає успіх діяльності суб'єктів господарювання на ринку, ефективність функціонування та стійкість ринкової системи загалом.